

Bojev južno stran dnešnjega Švabskega, Bavarskega, dalje Tiroljsko severno stran in vso solnograško in gornje-avstrijsko okrožje, potem Bohemsko (zato ime Bojohemum), Moravsko in moravsko-sleško mejašno pogorje.¹⁾

V celi južni strani Koroškega, dalje v celi zapadni strani Kranjskega in po vsem Štajarskem še v ti dōbi ne nahajamo nobene keltske naselbine, tudi ne v zapadni Panonii, temoč tukaj so še stanovali prvotni slovanski rodiki.

Najprej se keltski Boji kot stanovniki goratega gornjega Štajarskega in Koroškega imenujejo leta 58 pred Krist., ko so norejsko okrožje obsedli²⁾ in se s sorodnimi Helveti združili. Pri tej priložnosti so prišli prastanovniki tik pokrajin pervikrat pod oblast Keltov, in ta upad je vrata odperl za druge naseljevanja.

Brez dvombe so ti po gornje-štirskih in koroških planinah naseljeni Kelti v ti dōbi dobili ime „Taurisci“, to je: prebivavci tor — visokih planin, v razloček slovenskih prebivavcov — nor (Vertiefungen), ker Plini piše, da so se prebivavci „rimske provincije“ nekdanj velili „Taurisci“, sedaj pa „Norici“.

Da ti keltski „Taurisci“ niso po srednjem in južnem Noriku stanovali, ampak v severnem blizu slovenskih Karnov,³⁾ sam Plini terdi, pisaje, „Poleg Karnov so Norenci, nekdanj „Taurisci“ imenovani“. On je hotel reči: V sosesčini Karnov, toraj po karnskih in norenskih planinah stanuje rod, kateri se sedaj po političnem poznavanju veli „Norici“, ali nekdanj so se velili „Taurisci“; — ta okoliščina tudi dokazuje, da je rod slovenskih Norencov bil v Noriku večji in številniši, kakor keltskih prebivavcov, ker a potiori fit denominatio.

(Konec sledi.)

Kratkočasnica.

Resnična zgodba.

V pruski (prajzovski) Šlezii sta živela France in Urša pred nekaj leti v lepi zakonski edinosti, — dober izgled vsem sosedom cele okolice. Oba sta bila pridna, varčna (šparovna) in dobra kristjana; terdo sta delala pa tudi rada molila. Zaroda nista nič imela, pa ga zlo želela, zato sta pogostoma Boga prosila, naj bi jima dediča (verba) dal. Uslišana je bila njuna prošnja. Urša je povila zalega fantiča; nikoli ni mogla Boga zadosti zahvaliti za toliko dobroto. Oče pa vesel reče babici, ktera je porodnici stregla: „privaroval sem 50 terdih tolarjev; napravil bom slavno botrinjo, če tudi vseh 50 tolarjev potrosim od veselja, da sem sinčeka dobil“.

Malo pred botrinjo (pojedino) pride strašna prikazen zvečer v hišo, ktera pa je bila na samoti. Prikazen je imela vso kozlovo podobo, velike rogove in strašen gobec. Pride v hišo in z debelim glasom reče: „Jez sem hudič; prišel sem po vašega sinčeka, moj je! Zdali ste ga meni že preden je bil rojen“. Oče in mati se prestrašita silno, jokata, prosita, naj jima dete pusti, saj ga rada tudi odkupita. Hudič godernja nekaj časa, potem reče: „No, ker vem, da mi fanta nerada dasta, naj bo, vzamem namesti fanta 50 tolarjev“. Oče vès prestrašen gré v skrinjo, vzame tistih 50 tolarjev za botrinjo odločenih in jih dá hudiču, da jima fanta pusti.

Hudič vzame 50 tolarjev, jih vtakne za kozlovo kožo, in reče z groznim žuganjem: „Jez dobro vem, da imata vidva veliko lepega platna; dajta mi ga kolikor ga morem nesti, zakaj v peklu veliko platna potrebujemo, da pogubljene v njega zavijamo in jih potem žgemo“. Oče in mati v neizrekljivem strahu rečeta: „Tam v hramu je, vzemi ga

kolikor hočeš. Hudič prižge svečo, ki jo je pri sebi imel in jo tako derži, da je bilo viditi, kakor da bi mu bili kremplji goreli in gré v hram platno pregledovat. France in Urša pa v sredi hiše klečita in molita. Mislila sta, naj ga vzame hudič platna kolikor hoče, da nama le fanta pusti.

V tem pride logar (borštinar) bližnje grajšine v hišo; ker se je bil v gojzdu predolgo zamudil, si ni upal ponoči domú, zato je sklenil pri dobrih ljudeh prenočiti. Kaj pa je — vpraša — da toliko molita in sta vsa prepadena? France pravi: „Tiho tiho! hudič je v hiši; vzel nama je 50 tolarjev namesti fanta, zdaj pa hoče tudi platna, ravno v hramu je; zbera ga, ktero mu bo všeč“. Logar pravi: „pokaži mi hram“. France pokaže z roko hram, pa si ne upa besedice reči. Logar gré, odpre vrata v hram in zakriči: „Kdo je notri?“ Prikazen odgovori: „Hudič“. Logar pravi: „Prav je; hudiča pa vsak sme ustreliti“, in napne petelina na puški, s ktero je zalazoval jelena v gojzdu. Hudič vidi, da logar namerja ustreliti, reče vès prestrašen: „Za Božjo voljo vas prosim, ne streljajte; saj nisem hudič“. Pri tej priči skoči logar v hudiča, ga zgrabi z eno roko za vrat, z drugo mu pa namerja s puško dati po rogeh. Hudiča zdaj privleče v hišo, mu roge in gobec z glave potegne, rekoč: „če ne poveš, kdo si, pa te bom mahnil po butici, da pojdeš precej v pekel nazaj“. Hudič zdaj vès plašan dá nazaj unih 50 tolarjev, pade na kolena, in prosi, naj ga izpustijo ter obeta, da ne bo nikoli več hudičeve podobe na se vzel.

Bil pa je mož ravno tiste babice, ktera je porodnici stregla in je vse vedila, koliko je denarjev pri hiši.

Višnjogorski.

Dopisi.

Iz Zagreba 16. nov. K. Ž. — V „Pozoru“ bilo je javljeno, da rad prejema tudi članke, ki so pisani v duhu zoper njegovo načelje, ker Protipozorjani nimajo svojega posebnega javnega organa. To je gentlemenško! Do zdaj se še pa noben Protipozorjanec ni oglasil. To ni junaško! Boje se morebiti, da se jim ne bi na mejdanu rogi polomili. Samo na govoru so junaki; tako na pr. klepetajo, da „Pozor“ že mesec dni temelja išče, na ktere ga se bi postavil, al da ga še zmiraj ni najdel. Kaj takega more le tisti reči, kateri „Pozor-a“ ne bere in kateri le to berblja, kar od drugih sliši, ki so si prizadevali „Pozor-u“ že a priori slab prognosticon dati. Da bi vas muri popil! Dopisi od vseh strani Jugoslavije so zadostni dokazi, da je „Pozor“ za dandanašnje razmere prave strune napel. Kakor leta 1848 se tudi danes večji del jugoslovanskih plemen na Horvaško tesniše in tesniše naslanja, samo od nje rešitve pričakovaje. Vse priznaja njo za osredje, za kolovodja. Dalmacija „junakorodna“, Krajina „uvisk vierna“, Bosna „tužna“, Vojvodina in Slovenska. Do sedaj je samo en glas iz Slovenije se pojavil v „Pozoru“. Nadjali smo se jih več. „Pozor mislim“ je najprilicnije svetu javiti naše potrebe. Kadar bojo Horvati enkrat iz svoje lastne zadrege se izkopali, bodo gotovo tudi nam iz naše pomogli; do tačas je pa treba, da jih mi vsaj s moralčnim simpatijami podpiramo. Malo po malo se začenjajo naše mednarodne razmere jasni. Še bolj se pa bodo razjasnile, kadar pridejo stare povelja, ustanove, zakoni itd. na dan, ki jih je naš slavni Kukuljević sobral, in ki so že tudi pod tiskom. — 26. t. m. se bodo v Zagrebu zbrali od bana izvoljeni možje, da se bodo o uredbi našega zbora pogovorili in posvetovali. Bog daj srečo! Med njimi je 10 duhovnih, 5 velikih in 10 srednjih posestnikov, al brez obzira na plemeniti ali neplemeniti stan, kar je čisto sedanjemu času primerno; dalje 10 literatov, umetnikov, odvetnikov itd.; 10 gradjanov in 10 odbornikov podeželskih občin, vseh skupaj tedaj 55. Kakor stvari sedaj stojé, bodemo mi v Zagrebu prej zbor imeli kakor v Peštu. Ako je na to namerjeno ali le slu-

¹⁾ Obširniše Mannert „Germanien“, 478. Kufahl „Gesch. der Deutschen“ I, 21. Tacit. „Germ.“ 42. ²⁾ Caesar „Bellum Gall.“ I, 5. ³⁾ Dokaze o slovenšnosti starih Karnov najdeš v mojem spisu: o starih Karnih v „Novicah“ 1859. str. 249 itd.

čajno, ne vem. — Gospod K. Stojšić v Zagrebu mi je rekel, da pride v kakošnih 14 dneh „Leptir za godinu 1861“ na svitlo in da se bo pri njemu dobival. Vabimo vse Slovence, se mnogobrojno na to knjigo predbrojiti, tem več, ker na čelu nosi sliko presvitlega našega Strosmajer-ja, ki je edini v državnem svetovavstvu se za nas Slovence potegnil!

Iz Štajarskega se bere v „Slov. Prij.“ med drugim sledeči dopis: „Skoro se bodo volili poslanci v deželne zборе na Štajarskem, Koroškem in brez dvombe tudi na Kranjskem. Premislimo žalostno stanje svojega naroda in priporočujmo domorodce, kateri nimajo samo zdrave pameti za težko nalogo zastopnika in zagovornika slovenskih pokrajin, temuč tudi serce za narod naš zapuščen in njegove duševne in telesne potrebe. Slišimo, da se že kaj živo gibljejo naši nemški sosedje, da se najdejo za važno nalogo prikladni možje. Ne ostanimo za njimi, ter pomislimo, da imajo oni bolj razširjeno novinarstvo, kot mi, da moramo mi to nadomestiti z osebnim trudom. Brez tega bodo se volili naši narodnosti na pol, če ne že celó odstranjeni rojaki ali pa možje priprosti, kateri ne bodo zamogli upirati se željam naših protivnikov. Čeravno imamo med knezoškofi iskrene zagovornike, vendar bi se reklo: glejte, že nimajo temelja v narodu, kateri pravice svoje sam zametuje. Že so Slovenci popolnoma ponemčeni ali potalijančeni in zastonj se prenapetneži posamezni trudijo, dokazati, da še so. — Ozirajmo se na brate svoje serbske in česke, če nočemo slišati tega ugovarjanja, ktero bi sicer po pravici zaslužili. Naj nam toraj naši domorodci imenujejo možé, kateri bi zadosti močni bili, nositi težko breme slovenskega poslanca na deželnem zboru, da se volivci naši morejo zastran pravega dogovoriti. Slišimo, da se naš od mladih nog iskreni rodoljub in doktor pravoslovja Jakob Radoslav Razlag poganja za čast, da bi ga deželne občine v Optujskem, Armožkem, Sv. Lenartskem, Ljutomerškem in Gornje-Radgonskem okraju izvolile za poslanca na štajerski deželni zbor, na katerem bode gotovo kot zvest državljani in domorodci branili pravice Slovanov na vse strani, kar je že večkrat v svojih spisih dokazal. Duhovniki in srenjski predstojniki delajmo, dokler je čas!“

Iz Ljutomerskih Goric na Štaj. 15. nov. — Da vendar ni varno, s tergatvo čez vse Svetce čakati, poterjuje žalostno resnico zopet letošnje leto; nekojim gospodnim vinorejcom je njih grozdje spet pod snegom. Ti so še le na dušni dan tergati začeli, o kopnem jim je merzlo vreme in brijoči madžarski veter vedno oznanoval moža v belem plajšču. Najbolje je pri nas od dné sv. Terezije do vseh Svetcev tergatev dokončati; pa ne bo eviček ne matiček; narava ne terpi sile, marveč narava silo napravi. Malo število nemških vinokupcev le-sem dohajočih pravi: „sand holt sauer, sand holt nit sies“; pa vendar ga plačujejo od 65 do 80 zlatnikov (goldinarjev) štartinjak in še čez; kadar je črn, gren, nanj, se vé, da je odurnega okusa, pretočeno pa bo močno in dobro, kakor vés letošnji sad spričuje. Največ se ga prodá v Varaždinu, v Ptuj in v Maribor, kjer so bogati predkupci, koji potem z njim barantajo, in le ti „sladčavo“ prodajajo. Namesti da bi se kupci naravnost v vinograde podajali, kakor poprejšne leta, ga pa pri teh podkupcih dovelj „sand gnue sies“ nakupijo — in tako našim manjšim vinorejcom dobiček v černo morje odplava, ako še tako dobro kaplico imajo, zakaj v sili ga prodati morajo, drugi pa po-nj ne pridejo; ako bi ga tudi tû po 40 do 50 zlatnikov štartinjak dobil, po kerčmah ga vendar pod 10 soldov maslic ne boš serkal — posebno po Nemškem ne — in to ob času, kadar vinsko dacijo dajajo vsi vinorejci! — Ljube „Novice“ so že veliko torbo resnic razglasile, še naj to povejo v prid in poduk kmetijstvu. Prav prav sitno je za kupca, kadar kmeta na boben naslonjenega iz tako bridke zaderge reši ter z dobro vestjo — in oserčen od gospôde — par kosov

(parcel) od njegovega kmetijstva kupi in za ceno odmerjene procenite plača; gruntna razdeljitva je dovoljena, dacijsko za parcelne broje plačuje; prepisan ali pripisan v gruntno knjigo k lastnemu posestvu ali kakor koli z onimi kupljenimi parcelami pa nikakor priti ne more!*) — Ako je kmetovavcu dovoljeno, od grunta kaj prodati, naj se dožene to do čistega, do konca in kraja, do gruntne prepisanja ali pripisanja. Ako pa mu ni dovoljeno, od grunta kaj prodati, bode pa vsak kupec vedil, pri čem da je, in vsak kmetovavec bo vidil, kam pride, ako se bolje ročke kakor pa otke derži. Kuhar.

Iz Celovca — naznanja poslednji list „Slov. Prij.“, da je društvo sv. Mohora te dni razposlalo družbenikom dvoje knjig: „Koledarček za leto 1861“ in „Zgodbe sv. pisma starega zakona“. — Dalje beremo v ravno tem listu „lepo prošnjo“ do vseh prijateljev rajnega gosp. Blažeta Hermet-ja, naj bi darovali, kar je njih draga volja, za napravo grobnega kamna verlemu rodoljubu, ki ga prežgodaj pokriva črna zemlja. Doneski naj se pošljejo slav. vredništvu „Slov. Prij.“ v Celovec. — Dopis iz sv. Višarjev, kjer se je letos sv. leto obhajalo, naznanuje, da od 16. maja do roženkranske nedelje je bilo obhajanih 102.400 romarjev; pridig je bilo slovenskih 110, nemških 56, sv. maš 1477; duhovnikov vseh skup, kateri so opravljali Božjo službo, je bilo 29, ki so bili tako razdeljeni, da je vedno okoli 10 duhovnikov pričujočih bilo.

Iz Gorice 16. nov. Fr. Gr. — Sopet so naše „šiore parone“ (gospodinje) na dan privleklo svoje stare in povezane lonce, kateri so čez dva mesca v kakem kotu tičali ter so začele študentom „mineštro“ kuhati. Začelo se je namreč novo šolsko leto celó po starem stroji. Misliti je bilo, da bo letos vsled cesarskega ukaza in po tolikem pisanji o potrebi kake preuredbe z materinščino bolje, al vse je še po starem! Upati je bilo, da se bo saj verovzakon v prvi in drugi šoli po domače razkladal, pa še ni duha ne sluha o tem. — Naj priveržem tej žalostinki eno smešnico, ki se je pripetila te dni pri nas. Znano je, da o času rekrutbe novinci radi burke uganjajo, ker so fantje posebno dobre volje. Po Gorici prodajajo neko sorto kruha turšičnega z grozjdjem „zaleti“ imenovano, ktereja najraje šolarji v šolo gredé kupavajo. „Kaj pravi uni-le z jerbasom, da naj se va-nj zaletim?“ — popraša v vojaščino poklican mladeneč tovarše svoje. „Da! zaleti vpije“ — mu odgovorijo. In pri ti priči se zaletí le-ta s tako silo v moža z jerbasom, da ga mahoma na tla verže. Se vé da berž hrum postane in da pride precej tudi policaj pršati, kaj da imajo. „Na tla me je vergel“ — odgovori mož kruh pobiraje — dasiravno mu nisem nič žalega storil“. „Kaj!“ — odgovori vinjeni rekrut — „zakaj si mi pa rekel: zaleti se?“ Vriskaje in prepevaje je šla množica prederznih fantov v kosarno. Matevže.

Skopa na Krasu 12. nov. 7. dan t. m. je burja pri nas nenavadno razsajala, tako, da so se kamnate sihote tresle; mraz je bil, da ljudje so se iz postelje bali, in ob šesti uri jih je še malo ustalo. Ob tem času se iz nekega kamina sred vasi ogenj prikaže; burja ga podpihuje, da kmali ni več pomagati bilo. Poglavitna skerb bližnjih je zdaj le bila, živino in boljše blago nevarnosti oteti; drugi sosedje, ki so berž na pomoč prihiteli, so delali kar so mogli. Pa le Bog zamore o takem pišu pomagati: Šest sežnjev od perve strehe se druga slamnata uname, 45 sežnjev od te tretja, in kmali vse, kar je okrog bilo. V polni uri je 12 sihot plamen požerl. Nesreča je velika in tem večja, ker se te sihote ravno zdaj, in posebno letos, ko nam je Bog po večletnih slabih letinah dobre pridelke dal, z živežem za živino in ljudi napolnjene bile. Petero družin je ob vse, in brez milosti dobrih ljudi jim ne bo mogoče spet na noge priti. Vseh škoda znese čez 8000 gold. Naj se

*) Naj bi se to v deželnih zborih razsodilo!

jih usmilijo dobrotniki, ki te verstice berejo, in jim pridejo na pomoč, zakaj siromaki so taki, da se jih Bog usmili. Prosim lepo, prosim za-nje! — Zdaj, pa že prepozno spoznavajo tukaj, kaj potrebuje vsaka sosseka: dimnikarja, ki ometa kamine, — ponočnih čuvajev, — srenjske sikalice, — zavarovanje sihot in blagá, — odprave slamnatih streh in kop, pa še mnogo drugih reči, ktere vé, drage „Novice“, tolikrat priporočujete. Oj! da bi drugi ne bili prisiljeni, še le po toliki škodi svojih potreb spoznati.

V. M. Živic.

Iz novomeške okolice 17. nov. — Dajte, drage „Novice“ natisniti v svarilo gospodarjem, zlasti pa kmetiskim ljudem, ki se še vedno premalo varujejo ognja, naslednje verstice o kobni nesreči, ki je zadela — bodi Bogu milo! — stanovnike goriške vasi v mirnopoški fari, kjer je od 16. na 17. t. m. ponoči pokončal požár čvetero hiš, ter podal pogorelcem beraško palico v roke. Nesreča je toliko večja, ker niso le hiše zgorele, ampak žalibog! tudi druge reči, kakor senice z nasteljo in vso kermo, kašte z žitom, konobe z zeljem, repo in korunom vred. Revčkom, usmiljenja vrednim, ni ostalo ne cempera hrane ne za zimo ne zmladetje; šel je živež in seme, zraven tega pa še kmetijsko orodje. Ni se dalo družega oteti, kakor goveja živina, ki so jo k sreči sosedje pogorelcov iz hlevov izpeljali, da ni zapadla gotovemu poginu; dva vola pa sta zginula, kam da, sam Bog vé! Kako da se je ogenj izcimil, še ni dobro znano, — to se pa sploh terdi, da je neko dekle, ki je šlo v vas k merliču čuti, z gorečo tersko v rokah memo slame polne senice gredé zapalilo. Le žalibog! da je še vedno na kmetih nemarna navada z gorečimi terskami svetiti, bodi si zvečer ali na jutro, čeravno je to dokajkrat že grozno nesrečo napravilo. Prašam: bi mar ne bilo bolje in varniše si lučirn omisliti, da bi se takim nezgodam v okom prišlo? Zdramite se, ljubi moji, da se ne bote kesali, kadar je že prepozno — krava iz hleva!

M. Podgoriški.

Iz Ljubljane. V četrtek, 15. dan t. m. je nehalo samostojno krajsko deželno poglavarstvo in delavnost dotičnih kancelij v Ljubljani se je končala. Odsihmal je krajska dežela združena s teržaško-isterško in goriško in poglavarstvo vseh teh treh dežel je v Terstu pod Njih ekscelencijo gosp. dr. Burger-jem, čigar namestnik za take opravila, ki ne spadajo naravnost le v oblast deželnega poglavarja v Terstu, je za krajsko deželo gospod grof Karl Hohenwarth, ki razun tega, da je deželni predstojnik, je tudi kantonski predstojnik za okolico ljubljansko, kakor je to tudi sedaj v vseh tistih deželah, ki so po novi osnovi zgubile samostojnost poglavarstva. Ker je po teh preuredbah tudi opravilstvo Njih ekscelencije našega deželnega poglavarja, grofa Gustava Chorinskiga, jenjalo, je bilo poslednje tri dni njih stanovanje celi dan polno različnih duhovnih in svetnih stanov, ki so prišli slovó jemat od gospoda, ki so 10 let bili Krajni občesposstovani poglavar in celi deželi dobro poznani, ker se niso zapirali v štiri kote svoje pisarnice, ampak v svojem visokem poklicu večkrat obhodili vse, tudi samotne kraje dežele naše. Lahko je tedaj zapopasti, da je tužna bila ločitev! — V vsem je nastalo poslednji čas neko živejše gibanje v našem sicer zlo mertvičnem mestu in strele leté na tukajšno hranilnico (šparkaso), kar je nje zastavница zavoljo premalo skerbne kontrole okradena bila, — strele leté na mestni odbor, kar se vé, da bode on volil poslanca v deželni zbor, — strele leté na društvo za duarno pripomoč obertnikom, ker je oteví čast Krajne, dežele slovenske, pismo poslalo preslavnemu Gospodu v Diakovar, — pa še hujše strele bojo letéle — tega smo si svesti — kadar bojo vsled cesarska diploma od 20. oktobra naši domačini terjali tudi pravice za slovensko zemljo. Al pustimo danes, kar še le bo; obegnimo se k temu, kar je že. Najvažniši so sedaj tisti glasi, ki v „Laibacharci“ in unanjih

časnikih terjajo, naj po izgledu družih mest sedanji mestni odborniki, zapustivši svoje stole v mestni hiši, sklenejo nove volitve mestnih odbornikov gledé na to, da iz mestnih odbornikov se bo volil poslanec ali se bota volila poslanca v deželni zbor. Tudi mi smo popolnoma teh misel, naj se vseh 30 odbornikov vnovič voli, ker volitev mestnih odbornikov v letu 1850 ni imela v perspektivi deželnih poslancov. Al toliko se lahko s tem počaka, da pride deželna postava za krajsko deželo na dan, da bomo vedili, pri čem da smo. Ta čas naj pa mestnjani naši dobro prevdarjajo, ktere možé bojo volili, da ne pridemo iz dežja pod kap ali iz lonca v kotel! — Prav ostuden glas pa je nasproti tisti, ki se je iz Ljubljane slišati dal predvčeranjim v dunajski „Oest. Zeit.“; na obrazu se mu vidi, da mu je slovenščina strašen tern v pèti; odtod njegova neslana pisarija. Zakaj da je tukajšno društvo za pripomoč obertnikom onemu slavnemu gospodu častni diplom poklonilo, je očitno reklo v zahvalnem pismu, in ker, podelivši tako čast tudi našemu rajnemu knezoškofu in mnogim drugim, ni prašalo omenjenega korespondenta za njegovo visoko dovoljenje, je mislilo, da ga tudi sedaj prašati nima. Vidiš, drago društvo, ako hočeš hvaležno biti verlim možakom za dobrote, ki jih skazujejo slovenskemu narodu, moraš pred v Frankobrod prašati iti! O! to si tabart napačno storilo, da nisi. Kdo te je k temu napravil? — vpraša dalje mož iz Frankobroda. Ko bi bil v onem zboru bil, bi bil slišal, da Tvoje pismo je bilo že „fait accompli“, ko je rodoljubni predsednik Tvoj zboru tisti predlog napravil. Čakaj, čakaj, drago društvo! drugikrat Te bo mož iz Frankobroda še prašal: odkod jemlješ dnar, da ga posejješ svojim ljudem!

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Te dni je bila deželna postava za Tiroljsko oklicana, ktera je v poglavitnih rečéh štajarski, koroški in saleburški enaka, zoper ktere, ker se ne ujemajo s potrebami današnjega časa, se od več strani tako veljavni glasi čujejo, da jih sl. ministerstvo skor ne bo moglo popolnoma prezreti. Tiroljci bojo vsled svoje deželne postave poslali 56 odbornikov v deželni zbor in sicer po 14 iz čveterih stanov, namreč 14 višjih duhovnov, 14 žlahnikov, 14 mestnjanov, 14 pa iz kmetov. Pravijo, da prva deželna postava, ki pride sedaj na dan, bode za Česko, in ker jih ima potem še kakih 17 priti, bo precej dolgo terpelo, preden se bojo mogli deželni zbori v nemško-slovanskih deželah začeti; Ogrin in Ogrom pridružene dežele bojo potem takem s svojim deželnim zborom ali pa s svojimi deželnimi zbori (kako bo ta reč, še ni gotovo) že mogli dosti pred začeti. Ker pa bo prihodnji državni zbor deloma iz poslancov deželnih zborov obstal in ker po cesarskem patentu od 20. oktobra se vprihodnje ne more nobena postava dati brez pripomoči državnega zbora, bo tedaj še precej dolgo terpel prenehlejš za postavodaje.

— Po cesarskem ukazu se imajo odpustiti opomini, ki so dosihmal časnike vsled §. 22. postave doleteli in kteri, če trikrat pridejo, življenje ugasnijo časniku. Čeravno s tem ukazom še ni preklicano tisto novinarstvu zlo nevarno opominovanje, je vendar to pomilostenje znamenje, da se ima časnikom nekako prostejše gibanje dovoliti.

— 17. dan t. m. se je presvitla cesarica, od Njih Veličanstva spremljena do Bambergá, podala na pot v Madeiro, kjer bo 6 mescov ostala. Z njo je šel nje mlajši brat in 20 družih oseb možkih in ženskih, nji v postrežbo. Madeira, otok v atlanskem morji, je kos Afrike, pa lastnina portugalskega kraljestva; glavno mesto tega zlo rodovitnega otoka je Funhal, 100 milj od Lisabone, z 18.000 stanovavci.